Wiadomości Sokole

Okręgu III. Dzielnicy krakowskiej.

Wychodzą w miarę potrzeby.

Nr. 8. Tarnów 31 maja 1925 r. Rok I.

W dniu 31 maja i 1 czerwca 1925 roku „Sokół“ krakowski obchodzi przepiękną uroczystość —

uroczystość 40-letniego istnienia

i tyleż lat pracy nad wychowaniem fizycznem ubiegłych pokoleń, na szerszem podłożu budzenia i utrwalenia uczuć patrjotycznych w czasach naszej niewoli. Co Sokół przez ten czas zdziałał, do jakich zbożnych doszedł rezultatów, nie naszą jest rzeczą chwalić — słów pochwały braknie — niech przemówią owe pokolenia, niech świadczą legjony ludzi, którzy w społeczeństwie naszem wybitne i odpowiedzialne zajęli stanowisko!

Cześć Ci, „Sokole“, za ubiegłą pracę — czołem przed przyszłością, skoro masz teraz wolne, nie krępowane przez zaborców skrzydła do lotu.

Szczęść Boże przyszłej pracy!

Jak złota nić przewija się wśród tkaniny Sokolej nazwisko dha Szcz. Rucińskiego, naczelnika dzielnicy. 40 lat istnienia Sokoła krakowskiego, to

40 lat pracy dha S. Rucińskiego.

On żył Sokołem, on był też duszą Sokoła. Imię Jego tak silnie zespolone z istnieniem Sokoła, że podnosząc zasługi instytucji, nie można od nich oddzielić zasług dha Rucińskiego.

Cześć Twej pracy, 40-letni zacny Jubilacie — Szczęść Boże Twej zbożnej pracy i Twoim ideałom.

CZOŁEM!

REDAKCJA.

Naczelnik Szczęsny Ruciński,
40-letni Jubilat Sokoła krakowskiego.

Druh Szczęsny Ruciński, naczelnik Sokoła, a obecnie Dzielnicy krakowskiej, wstąpił jako 17-letni młodzieniec do nowo zawiązanego Sokoła krakowskiego w roku 1884/5.

Od pierwszej chwili rozpoczęcia ćwiczeń na boisku letniem, urządzonem w ogrodzie realności przy placu Latarnia L. 1, t. j. od 19 lipca 1885 r., a prowadzonych przez Kazimierza Homińskiego i Aleksandra Gędłka, oddaje się tymże z zamiłowaniem i pomimo swoich studjów farmaceutycznych poświęca wiele czasu gimnastyce.

W roku 1886 sprowadza Wydział Sokoła ś. p. Antoniego Durskiego ze Lwowa, celem urządzenia kursu dla prowadzących ćwiczenia i zorganizowania Grona nauczycielskiego.

Po odbyciu tego kursu zostaje Jubilat w tym roku powołany do Grona nauczycielskiego, — w roku 1891 zostaje mianowanym zastępcą naczelnika, — w roku 1893 składa we Lwowie egzamin państwowy na nauczyciela gimnastyki, — a w roku 1894 zostaje mianowany naczelnikiem Sokoła, którą to godność do dziś piastuje.

Pierwszym Jego występem, jako młodego naczelnika, była organizacja III. Zlotu Sokolstwa polskiego w roku 1896 w Krakowie, jakoteż opracowanie całego programu technicznego tego Zlotu.

Już wtedy dał się poznać szerszemu ogółowi publiczności i Sokolstwu jako pierwszorzędna siła techniczna; zaś Zlot Grunwaldzki i Jego układu ćwiczenia: lancami, karabinem, wywijadłem trzcinowem dla pań i wogóle przeprowadzenie techniczne tego Zlotu daleko rozniosły Jego sławę.

Jednakowoż mimo posiadania dużego zasobu wiadomości technicznych, nabytych przez czytanie obcych dzieł fachowych, traktujących o wychowaniu fizycznem młodzieży i własnej praktyki, pogłębia dalej swoje wiadomości i tak: bierze udział w kursie gimnastycznym systemu szwedzkiego, urządzonym przez Dra Bucara

w Zagrzebiu, — w kursie gimnastyki szwedzkiej, urządzonym przez Związek sokoli we Lwowie pod kierownictwem prof. Kragha z instytutu naukowego w Sztokholmie, — odbywa kurs pożarnictwa, — kurs zapasów, gier i zabaw ruchowych, — kurs oficerski dla instruktorów drużyn polowych Sokolich, — kurs jazdy konnej i t. d.

Wiadomości nabytych nie chowa pod korzec, lecz dzieli się niemi na różnych kursach okręgowych i związkowych z chętnymi nabycia tych wiadomości, a sławę i wdzięczność kilku dziesiątek uczestników przyniósł mu kurs związkowy, który prowadził w roku 1904 w Krakowie.

Lecz nietylko w granicach dawnej Galicji, lecz i na terenie warszawskim czynnym był w roku 1903 i w latach następnych, gdzie podczas wakacyj urządzał tajne kursa gimnastyczne dla kierowników towarzystw sportowych; a wychowankowie Jego tak z Galicji, jak i z Kongresówki są — śmiało rzec można — nie ostatnimi filarami Sokolstwa w Polsce, miłującymi ideę sokolą, wszczepioną w nich przez zacnego Jubilata.

Na polu piśmiennictwa sokolego szczyci się też niemałą zasługą, a największą jest wydawnictwo fachowe, p. t. „Gimnastyka w obrazach“. Dzieło to przynosi prawdziwy zaszczyt projektodawcy i autorowi i Gronu nauczycielskiemu, wychowanemu pod kierownictwem Jubilata, jak niemniej Zarządowi Gniazda w Krakowie, który tę pracę sfinansował i puścił w obieg, dając tem samem amatorom gimnastyki Jahna wdzięczne pole do popisów.

Jako prawdziwy patrjota, nie wahał się w roku 1914 wstąpić do Legjonów i stanąć jako dowódca bataljonu na czele Braci sokolej w 2 pułku Legjonów polskich.

Przy wojsku polskiem, oprócz godności dowódcy bataljonu, został mianowany inspektorem w jednym z korpusów dla wojsk. wychowania fizycznego.

W roku 1924 powraca z wojska na dawne swe stanowisko Naczelnika Sokoła krakowskiego, a w roku 1923 zostaje mianowany Naczelnikiem Dzielnicy krakowskiej.

——:—:——

Oto krótkie przedstawienie życiorysu prawdziwego sokoła, idealisty i patrjoty, który zapatrzony poprzednio w ideę **Wolnej, Niepodzielnej** i **Niepodległej,** kształcił i wychowywał młodsze pokolenia w tym duchu, — obecnie zaś, kiedy idea ta ciałem się stała, staje się gorącym orędownikiem wychowania fizycznego młodzieży

obojga płci i krzewicielem nowej idei — **przysposobienia rezerw** wojsku polskiemu.

My wszyscy Twoi uczniowie, przyjaciele i wyznawcy Twojej idei, Czcigodny Jubilacie, życzymy Ci z całego serca, byś nam jeszcze długie lata przewodniczył, oświecał swojemi mądremi radami i wskazówkami i nie przestawał szerzyć swojej idei, w szczególności w młodszem pokoleniu, które kiedyś po nas posterunki obejmie, a przejęte Twoim zapałem i Twemi ideami, zechce Twoje marzenia, jako marzenia całego narodu nieskazitelnie w czyn wprowadzić. Oby Bóg łaskawy dał Ci doczekać owoców Twej pracy!

CZOŁEM!

Józef A. Zając, naczelnik Okręgu III.

DZIAŁ URZĘDOWY

Posiedzenie Zarządu Dzielnicy.

Pod przewodnictwem druha Dra Rowińskiego odbyło się dnia 17 maja 1925 posiedzenie Zarządu Dzielnicy przy udziale członków Przewodnictwa druhów Kubalskiego, Gibińskiego, Rucińskiego, Szkolnikowskiego i Tomery. Dalej uczestniczyli druhowie: Stopowy, Nowak i Holoubek z I. Okręgu, — druhowie Kluczowicz i Szafrański z II. Okręgu, — druhowie Dr. Cyga i Zając z III. Okręgu i druh Żurowski z VII. Okręgu.

Po zagajaniu posiedzenia przez przewodniczącego, przystąpiono do ukonstytuowania się Zarządu.

Wybrano I. wiceprezesem druha Karneya, — II. wiceprezesem druha Kubalskiego, — sekretarzem druha Tomerę, — zastępcą tegoż druha Mossoczego, — skarbnikiem druha Stan. Gibińskiego, — zastępcą tegoż druha Pajora.

Do Dzielnicowego Wydziału Wychowania fizycznego druhów Rucińskiego, Nowaka i Pawelskiego, — do Związkowego Wydziału Wych. fiz. tych samych druhów. Delegatami do Zarządu Związku druhów Dra Rowińskiego, Karneya i Kubalskiego.

Po przedstawieniu **programu jubileuszu 40-lecia** Sokoła krakowskiego przez druha Prezesa, która to uroczystość zamknie się na razie w granicach święta domowego w dniach 31 maja i 1 czerwca, wzywa druh Prezes Zarządy Okręgów do obesłania **zawodów wojskowych dzielnicowych.**

Druh Kluczewicz zaznacza, że z Okręgu II. zawody do pewnego stopnia będą obesłane przez wystawienie 1 drużyny, —

druh Zając z Okręgu III., że wystawią 1—2 drużyn, — druh inż. Żurowski z Okręgu VII. 1 drużynę, — druh Nowak z Okręgu I. 2 drużyny.

Druh Kluczewicz z Okręgu II. w sprawie organizacji członków czynnych podaje, że do tej organizacji zgłosili się tylko ci członkowie, którzy w Sokole pracują, natomiast sokole drużyny polowe rozwijają się lepiej.

Druh Zając z Okręgu III. zaznacza, że główną przeszkodą w rozwijaniu się drużyn polowych jest brak mundurów. W Okręgu postępuje praca naprzód, z wyjątkiem Gniazd: Radomyśla, Żabna, Radłowa i Sędziszowa, które mimo wezwań i t. d. nie dają znaku życia, a w samym Tarnowie będzie prawdopodobnie można zorganizować drużyny dopiero po Walnem Zgromadzeniu, które odbędzie się dnia 23 maja b. r.

Druh Żurowski z Okręgu VII. podaje, że tworzą się drużyny polowe, zaś organizacja członków czynnych idzie gorzej, a główną przeszkodą w pomyślnym rozwoju jest to, że Okręg liczy za mało Gniazd i wnosi, by Zarząd Dzielnicy przeprowadził równomierny podział całej Dzielnicy na Okręgi i oznaczył przydział Gniazd do Okręgów.

Druh Prezes w odpowiedzi na powyższe zauważa, że podział Gniazd Dzielnicy mógłby tylko nastąpić na Zjeździe delegatów Dzielnicy krakowskiej.

Druh Kubalski podaje do wiadomości, że Okręg I. po zlocie w Wadowicach rozwinie większą działalność co do tworzenia sokolich drużyn polowych. — Program zlotu obejmie przeważnie ćwiczenia o typie wojskowym i lekkoatletyczne, a drużyny polowe już na tym zlocie wystąpią.

Druh Prezes w sprawie **należenia oficerów do Sokoła** podaje do wiadomości, że M. S. W. na interwencję Związku pozwoliło oficerom do Sokoła nadal należeć i przedłuża to pozwolenie milcząco dopóki rozkaz nie wyjdzie na piśmie.

Zatwierdzono **zloty** i tak: Okręgu I. doraźny w Wadowicach w dniu 14 czerwca;

Okręgu V. w Jaśle w dniach 28 i 29 czerwca, który to zlot Gniazda innych Okręgów, a bliżej położone, winny obesłać;

Zlot Dzielnicy Wielkopolskiej w Poznaniu w dniach 28 i 29 czerwca, — każdy Okręg powinien obesłać w miarę możności.

Druh Prezes podaje do wiadomości, że: Zawody Związkowe w Poznaniu zostały przełożone, a obozy letnie wojskowe 6-tygodniowe odbędą się w Rytrze. — Termin zgłoszenia podać należy do Dzielnicy do 15 czerwca, — następnie podaje, że na zarządzenie M. S. W. powstają **Rady powiatowe wychowania fizycznego,** do której to Rady Prezesi Gniazd muszą należeć. W okólnikach poda się bliższe szczegóły.

Następnie Zarząd Dzielnicy uchwalił: przydzielić Gniazdo Ciężkowice do Okręgu III., a zwolnić z Okręgu IV., — przyjął do wiadomości utworzenie nowego Gniazda w Baranowie i przydzielił do Okręgu III.

Do Okręgu VII. przydzielono Gniazdo Kolbuszowa, a zwolniono Gniazdo Leżajsk, które zgłosiło przynależność do Dzielnicy Małopolskiej.

Zarząd Dzielnicy przyjmuje do wiadomości i wyraża radość z powodu zamianowania druha Józefa Karneya członkiem honorowym Okręgu II.

Druh Kubalski stawia wniosek, by druha **Szczęsnego Rucińskiego** dla jego 40-letniej pracy w Sokolstwie i jego zasług na tem polu zamianować **członkiem honorowym Sokolstwa** i przedstawić tę sprawę Zarządowi Związku, — uchwalono, — poczem omawiano sprawę daru honorowego dla Jubilata.

Na wniosek druha Tomery wybrano referentem sportowym dla Dzielnicy druha Mjr. Józefa Sokolnikowskiego.

Sprawę ewentualnego zniżenia podatku złotowego przekazano Przewodnictwu Dzielnicy do załatwienia.

Na tem posiedzenie zakończono.

Józef A. Zając, naczelnik Okręgu III.

OKÓLNIK III

Przewodnictwa Dzielnicy krakowskiej do Zarządów Okręgów i Gniazd Dzielnicy krakowskiej.

I. W początkach lipca bieżącego roku urządza dowództwo Okręgu krakowskiego obóz letni przysposobienia wojskowego w Rytrze, koło Nowego Sącza.

Na kursie tym zastrzeżono pewną ilość miejsc dla członków Dzielnicy z tem, że przyjęci być mogą kandydaci o wysokim poziomie moralnym i ideowym, obeznani przynajmniej w ogólnym zarysie z robotą wojskową i nadający się na przyszłych instruktorów wyszkolenia wojskowego. Kurs potrwa 6 tygodni, jego uczestnicy otrzymają żywność, pomieszczenie, wszelkie przybory do ćwiczeń, prawdopodobnie także i letnie ubranie wojskowe, wymagane jest tylko przywiezienie ze sobą bielizny (3 zmiany).

Należałoby się postarać w Okręgu, ażeby choć kilku kandydatów zgłosiło się na ten kurs za pośrednictwem Dzielnicy w terminie do 26 czerwca.

II. Komitet społeczny przysposobienia kobiet do obrony kraju urządza w czasie od 1 lipca do 20 sierpnia b. r. w Zaleszczykach żeński obóz letni przysposobienia wojskowego, na który mogą być przyjęte sokolice w wieku od 18—30 lat, które ukończyły 6 lat szkoły

średniej, lub mają wykształcenie równorzędne, oraz które wykażą się świadectwem lekarskiem, oraz okażą się zdolne do ćwiczeń fizycznych i życia obozowego.

Termin zgłoszeń w Dzielnicy do 1 czerwca b. r. Zawiadamiamy o tem, nie kładąc nacisku na wykonanie tego ustępu okólnika.

III. Na zarządzenie Ministerstwa Spraw Wojskowych mają powstać, tam gdzie ich jeszcze nie było, we wszystkich powiatach Rady wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego; celem ich jest współpraca z odpowiedniemi organizacjami społecznemi nad wychowaniem fizycznem i przysposobieniem wojskowem społeczeństwa.

W skład Rady wchodzą oprócz organów urzędowych:

a) przedstawiciele władz przemysłowych i handlowych;

b) przewodniczący organizacji wojskowych, sportowych i społecznych.

Należy przypilnować przedewszystkiem, by Prezesi wszystkich organizacji sokolich w powiecie siedzibę mających, zostali powołani w skład Rady, oraz wpływem swoim postarać się o to, aby jako reprezentanci innych instytucji weszli w skład Rady ludzie przychylni Sokołowi, tak, by czynniki sokole mogły sobie zapewnić wpływ w tejże Radzie. Rady bowiem będą rozporządzały znacznymi funduszami, które mogą stać się źródłem pomocy dla roboty sokolej i wojskowej, przez Sokół prowadzonej.

IV. Przypominamy:

a) w dniu 14 czerwca odbędzie się Zlot doraźny Okręgu I.

b) w dniach 28 i 29 czerwca Zlot Okręgu VI. w Jaśle, wreszcie

c) w tych samych dwóch dniach, t. j. 28 i 29 czerwca Zlot Dzielnicy Wielkopolskiej w Poznaniu.

Jest bezwzględnie koniecznem wspomóc Jasło w jego wysiłkach, dlatego należy rozwinąć jaknajwiększą agitację za obesłaniem tego Zlotu. Liczymy też na to, że każdy Okręg, zwłaszcza bliżej położony, wyszle na Zlot co najmniej 50 ludzi.

Niemniej ważnym jest obesłanie przez Okręgi Zlotu poznańskiego. Z uwagi na oddalenie i koszta liczymy na to, że Okręg II. wyszle co najmniej 10 druhów, inne zaś po 5. Jest to cyfra najmniejsza, o którą wysłanie Okręg bezwzględnie postarać się powinien.

V. Związkowy kurs wychowania fizycznego w Skolem.

Przypomina się Zarządom Gniazd o obesłaniu powyższego kursu, — bliższe szczegóły podano w II. Okólniku.

Kraków, dnia 22 maja 1925 r.

CZOŁEM!

Sekr. Dzielnicy: **W. Tomera.** Prezes Dzielnicy: **Dr. Rowiński.**

Różne.

Odznaczenie Sokoła Poznańskiego we Włoszech. Na międzynarodowych popisach delegatów towarzystw sportowych we Włoszech pierwszą nagrodę otrzymała delegacja Sokołów z Poznania.

Ustawa o wychowaniu fizycznem w Sejmie. Projekt ustawy „O Powszechnem Wychowaniu Fizycznem i Przysposobieniu Wojskowem" zostanie wniesiony do Sejmu przez M. S. W. w ciągu czerwca b. r.

Wydawca i nakładca: Zarząd III Okręgu. — Redaktor odp. Stan. Starostka
Z drukarni J. Pisza w Tarnowie.